

volt. Azóta ő is, mint férje: Erényi Antal, énektanár.

Rossini (rosszini) Gioachino, híres olasz zeneszerző, sz. 1792. febr. 29-én, Pesaróban, megh. 1868. nov. 14-én, Párizsban. Már gyermekkorra tele volt muzsikával és szép hangjának kiképzésére elküldték Bolognába, Angelo Teseihez. Hamarosan áttért azonban zeneszerzői próbálkozásokra és több operai kísérlete után »Tankréd«-je a velencei Feniceben került előadásra, majd »Az olasz nő« Algériában és végre 1816-ban életének legteljesebb értéke, a »Sevillai borbély«, az az olasz buffo-opera, amely még ma is teljes frissességében és népszerűségében uralkodik a zenei színpadokon. Termésének gazdagságát semmi sem bizonyítja jobban, mint hogy még ugyanebben az esztendőben három operát írt: »Othelló«-t, »Hamupipóke«-t és »A tolvaj szarká«-t. Közben egy bukása is volt. A »Semiramis«-t Velencében 1823-ban nagyon rosszul fogadták. (De egy-egy áriáját ma is éneklék.) Népszerűsége ekkor már olyan nagy volt, hogy mikor Itáliától elkedvetlenedve Londonba ment, öt hónap alatt hangversenyekkel és zeneórákkal tízezer font sterlinget keresett. Még ugyanebben az esztendőben Párizsban találjuk, ahol az olasz színház igazgatását veszi át, a színházat azonban, adminisztratív dolgokban való teljes tájékozatlansága miatt két év alatt a csőd szélére juttatta. Kárpótlásul jól jövedelmező színekurát kapott: főzeneintendáns és főzeneigazgatóvá nevezték ki, húszezer frank évi díjjal. A júliusi forradalomban elvesztette állását és később csak pör útján tudta elérni, hogy évi hatezer frank nyugdíjat fizessenek neki. Párizsban írta meg utolsó operáját, az erősen franciás ízű »Tell«-t. Ezzel szakított is az operairodalommal és 1829-től élete végéig, tehát harminnyolc esztendőn át csak egyházi muzsikát írt, azt is keveset. Ebből az időből való híres »Stabat Mater«-je, néhány templomi darab és cantate. Egy ideig megint Olaszországban élt, de meghalni visszatért Párizsba. A Père-La-Chaiseben temették el, de ott csak rövid ideig pihent: onnan Firenzébe szállították és a Santa Croce templomban temették el. Rosszinak a már említett operákon kívül még

harminchárom dalműve maradt. — Mikor Pesten a Nemzeti Színház megnyílt: első operája a »Sevillai borbély« volt. 1837. aug. 29., u. e. volt 1884-ben ott az utolsó operaelőadás tárgya is. Ott még színre került a »Hamupipóke« 1858. július 26.: »Othello« 1842. ápr. 26. (l. ezt) és »Tell Vilmos« 1856. máj. 9. óta. A M. Kir. Operaház is sietett műsorába iktatni ezeket: »A sevillai...«-t 1884. okt. 25., »Tell...«-t u. a. hó 2-án.

(Kereszty István.)

Rostand (rosztan) Edmond, fr. költő, sz. 1864. ápr. 1-én, Marseilleben, megh. 1918. dec. 3-án, Párizsban. Az irodalom terén egy verskötet volt a székfoglalója, majd a Comédie színpadán aratta sikereit. Az ő neve a poézisban az előkelőséget, az eleganciát, a kellemet jelenti. A legigazibb széplélek volt, eltűnődő, elmerengő szellem, aki az őszi hervadásnak is csak a báját érezte. A legtisztább romantika érvényesül a műveiben, az, amelyik örök marad, mint maga az emberi érzés. Nem átható, megremegtető kürtzengés volt a költészete, hanem a pásztorsíp álmodó, lágy szava, vagy a szelíd, méla holdsugár, amely végigrezeg a bűgő fenyvesen. Csodálatos érzékenységu, finom hangszernek mutatkozott a kezében a vers, amelyen olyan virtuozitással játszott, mint csak kevesen. Corneillenek, Racinenak egyenes leszármazottja ő, akinek az anyag szerencsés megválasztása, elgondolása és a drámai fölépítés mellett külön nagy érdeme az elragadó, tündöklő diktáció, amely a magyar nyelvben mesteri tolmácsolóra lelt Ábrányi Emilben. Nálunk is bemutatott színművei: »Cyrano de Bergerac«, dráma. (L. o.) »A regényesek«, vj. 3 felv. Ford. Telekes Béla. Bem. 1903. ápr. 3. Nemzeti Színház. »A napkeleti királykisasszony«, verses dr. 4 felv. Ford. Benedek Marcell. Bem. 1904. máj. 28. Nemzeti Színház. »A sasfiók«, dráma. (L. o.) »A fehér vacsora«, mesejáték. Ford. Kosztolányi Dezső. Bem. 1919. nov. 7. Madách Színház. »A samarai asszony«, dr. Ford. Telekes Béla. Bem. 1921. jan. 21. Várszínház.

Roszner Ferenc, magyar születésű, európai hírű tenorista, sz. 1799. aug. végén, Vácott, megh. 1841-ben, Stuttgartban. Atyja — nem, mint német lexikonok